

РЕШЕНИЕ

№ 6521

гр. София, 01.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 43 състав, в публично заседание на 11.10.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Весела Цанкова

при участието на секретаря Десислава В Симеонова, като разгледа дело номер **6094** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 171, ал. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ).
Образувано е по жалба на П. Н. Н., със съдебен адрес [населено място], [улица], ет. 2, чрез адв. С. В., срещу Заповед № ЛС - 9/06. 06. 2023 г. на Командира на Военно формирование 32610 [населено място], с която е прекратен договорът за военна служба на жалбоподателя, същият е освободен от длъжност и от военна служба и е зачислен в запас.

С жалбата се иска отмяна на оспорената заповед като незаконосъобразна, издадена в противоречие с материалния закон и административно -производствените правила. Правят се възражения, че към договорът за военна служба има допълнително споразумение, което удължава срокът на договора до 15. 06. 2023 г., на която дата служителят е следвало да навърши пределна възраст, съгласно чл. 160, ал. 1, т. 2 от ЗОВСРБ /изм./. Впоследствие, пределната възраст е увеличена, поради което следва и срокът на договора за военна служба да бъде удължен. Жалбоподателят е подал рапорт за удължаване на договора за военна служба до навършване на пределна възраст и договорът му не може да бъде прекратен. Сключването на споразумение за удължаване на срока е задължително при подаден рапорт. Жалбоподателят счита, че командирът на Военно формирование 32610 [населено място] не е компетентен да се произнесе по рапорта, следвало е да изготви мотивирано становище в 3 – дневен срок и да го изпрати с кадрова справка и проект на допълнително споразумение, подписано

от страна на военнотружещия, по команден ред до длъжностното лице, което има право да удължи срока на договора за военна служба, каквато е императивната разпоредба на чл. 66, ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ППЗОВСРБ). В хода на съдебното производство доводите се поддържат от адв. В.. Представени са писмени бележки. Направено е искане за присъждане на разноси по списък.

Отвeтникът – командирът на Военно формирование 32610 [населено място], лично и чрез упълномощения процесуален представител майор Слава Д. – Началник на служба „Административно – правно осигуряване и връзки с обществеността“, прави искане за отхвърляне на жалбата като неоснователна. Представя писмени бележки, в които мотивира компетентност на органа, издал заповедта и законосъобразност на оспорения административен акт. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение. Претендира разноси.

Съдът, след преценка на становищата на страните и въз основа на писмените доказателства по делото, приема за установено от фактическа страна следното:

На 14. 02. 2023 г. старшина П. Н. Н., на длъжност „Главен сержант на дивизион“ във Военно формирование 32160 – Б. е подал рапорт до командира на формированието, на основание чл. 148, ал. 2 от ЗОВСРБ, чл. 65, ал.1 и чл. 66, ал.1, т. 2 от ППЗОВСРБ да му бъде удължен договора за кадрова военна служба, до навършването на пределна възраст за заеманото съответно военно звание, съгласно чл. 160, ал. 1, т. 2 и ал. 4 от ЗОВСРБ.

Договорът за военна служба е сключен на 26. 05. 2010 г., за срок от 5 години. С допълнително споразумение № 270 – 28/26. 03. 2015 г ., срокът на договора е удължен до 15. 06. 2023 г .

Със Заповед № ЛС – 9/ 06. 06. 2023 г. на командира на военно формирование 32610 подполковник Т. И., на основание чл. 162, т.1а от ЗОВСРБ, с изтичане на уговорения срок, съгласно Допълнително споразумение №270 – 28 от 26. 03. 2015 г . към Договор № 21/ 26. 05. 2010 г. и във връзка с отрицателна резолюция по подаден рапорт от старшина П. Н. Н. и в изпълнение на чл. 72, т. 3, чл. 73 и чл. 75 от ППЗОВСРБ и заповед на министъра на отбраната №ОХ – 669/05. 08. 2021 г. относно оправомощаване на длъжностни лица е прекратен договора за военна служба, освободен е от длъжност и от военна служба и е зачислен в запас, считано от 15. 06. 2023 г. старшина П. Н. Н. – главен сержант на дивизон в Командване във Военно формирование 32610 – Б., с код на длъжността 3311 2002 по 1.

По делото е приета Заповед № ОХ – 669/05. 08. 2021 г., издадена от министъра на отбраната, с която в т. 9. 2 са оправомощени командирите на самостоятелни батальони и приравнени на тях командири (началници) на самостоятелни военни формирования на длъжности, изискващи военно звание „подполковник“ (капитан II ранг) да освобождават от военна служба и да прекратяват договора за военна служба на сержантите (старшините) и войниците (матросите) в подчинените им военни формирования.

Към датата на издаване на процесната заповед /06. 06. 2023 г./, Заповед № ОХ– 669/05. 08. 2021 г. не е отменена и е в сила. С последваща Заповед № ОХ – 672/15. 08. 2023 г. на министъра на отбраната е отменена Заповед № ОХ – 669/05. 08. 2021 г., като правното действие на отмяната е занаяпред. При служебна проверка, съдът констатира, че в публично достъпната на сайта на Министерство на отбраната Заповед № ОХ – 672/15. 08. 2023 г. на министъра на отбраната съществува

аналогично оправомощаване на командирите на самостоятелни военни формирования на длъжности, изискващи военно звание „подполковник“ да освобождават от длъжност и да прекратяват договора за военна служба на сержантите (старшините) и войниците (матросите) в подчинените им военни формирования.

При така установеното от фактическа страна, съдът направи следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима, подадена от адресата на заповедта, в срок, срещу акт, който подлежи на съдебен контрол. Разгледана по същество е неоснователна.

Процесната заповед е издадена от компетентен орган. Не е основателно възражението за нищожност на заповедта. Заповедта е подписана от командира на Военно формирование 32610 [населено място] подполковник Т. И.. Длъжността на жалбоподателя е „главен сержант на дивизион“ във Военно формирование 32610 [населено място]. Съгласно Заповед № ОХ – 669/05. 08. 2021 г. на министъра на отбраната, командирите на самостоятелни военни формирования на длъжности, изискващи военно звание „подполковник“ са оправомощени да освобождават от военна служба и да прекратяват договорите за военна служба на сержантите (старшините) в подчинените им формирования. Компетентен орган към датата на издаване на процесната заповед, към датата на сключване на договора за военна служба, към датата на сключване на допълнителното споразумение към него и съгласно последващата Заповед № ОХ – 672/15. 08. 2023 г. на министъра на отбраната за сключване, изменение, прекратяване и освобождаване от военна служба за заеманата от жалбоподателя длъжност е командирът на военното формирование, в което същият служи, а именно командирът на Военно формирование 32610 [населено място].

Неоснователно е и възражението, че процесната заповед не е мотивирана. Заповедта е издадена в предписаната от закона форма, вкл. съответства на изискванията по чл. 59, ал. 2 от АПК - противно на твърденията в жалбата. Фактическото и правно основание за издаване на заповедта е посоченото в чл. 162, т. 1а ЗОВСРБ - изтичане на срока, за който е сключен договорът за кадрова военна служба. Настъпването на този юридически факт има за последица прекратяване на договора. Срещу оспорената заповед защитата може да се изрази в представяне на доказателства за продължаване срока на неговото действие, а именно сключено допълнително споразумение, което отлага във времето настъпването на основанието по чл. 162, т. 1а от ЗОВСРБ. В тази връзка следва да се изясни и целта на изискването по чл. 66, ал. 2, т. 1 от ППЗОВСРБ, а именно становището на ръководителя на структурата да бъде мотивирано. Това изискване е въведено с изменение на разпоредбата в сила от 12.09.2017 г. и е установено в полза на компетентното длъжностно лице. Мотивираното становище за професионалната дейност на военнослужещия е с оглед вземане на решение от компетентния орган за продължаване или не на срока на сключения между страните договор и в този контекст има подготвителен характер. Поради това отсъствието на мотивирано становище по рапорта на военнослужещия не лишава органа от правомощието /командира на самостоятелното военно формирование/ да извърши собствена преценка и приеме самостоятелно решение да сключи ли допълнително споразумение за продължаване на срока на договора с военнослужещия, съответно не обуславя извод за незаконосъобразност на оспорената заповед. Съдът няма правомощие да проверява целесъобразността на решението на оправомощеното

длъжностно лице, с което не се е съгласил да продължи срока на договора, защото никоя от страните не дължи съгласие, а има правото да приеме или не отправеното предложение. В случая прекратяването на договора за военна служба е последица от договорените между страните условия, в обхвата на които е и изтичане на установения срок. Срокът е съществен елемент от съдържанието на всеки договор и касае прекратяване на правните му последици. Това дава право на административния орган да прекрати договора за военна служба на визираното в заповедта основание. Аргумент в тази насока е нормата на чл. 170, ал. 1, т. 3 от ЗОВСРБ - в хипотезата на чл. 162, т. 1а от закона, съгласно която договорът се счита прекратен от датата на изтичане на срока, а не от връчването за заповедта за освобождаване от военна служба. Изтичането на срока на договора е фактическо основание за издаване на оспорената заповед, поради което не е поставено и нормативно изискване пред компетентното длъжностно лице да излага допълнителни мотиви в тази насока.

Настоящият състав не установи при издаване на заповедта да са допуснати съществени нарушения на процедурата и на приложимите материалноправни разпоредби. Съгласно чл. 162, т. 1а от ЗОВСРБ договорът за военна служба се прекратява и военнослужещият се освобождава от военна служба, без която и да е от страните да дължи предизвестие, с изтичане на уговорения срок. Процедурата по прекратяване на договора в хипотезата по чл. 162, т. 1а от ЗОВСРБ е разписана в чл. 75 от ППЗОВСРБ. Съгласно последната разпоредба, прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба поради изтичане на уговорения срок се извършва при спазване на следната процедура: 1. по реда на чл. 66 се взема решение за прекратяване на договора; 2. министърът на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице издава заповед, с която договорът се прекратява и военнослужещият се освобождава от военна служба от датата на изтичането на уговорения срок; 3. екземпляри от заповедта по т. 2 се изпращат до всички командни инстанции по низходящ команден ред; 4. към момента на изтичане срока на договора военнослужещият следва да е сдал длъжността.

От своя страна разпоредбата на чл. 66, ал. 1 от ППЗОВСРБ, към която препраща чл. 75 от правилника, гласи, че не по-късно от 3 месеца преди изтичане срока на договора всяка от страните по него може да отправи предложение до другата страна за удължаването му с не по-малко от две години или до датата на навършване на пределна възраст за съответното военно звание, като 1. министърът на отбраната, съответно оправомощеното от него длъжностно лице да сключва договори за военна служба и допълнителни споразумения към тях, отправя предложение до военнослужещия; или 2. военнослужещият подава рапорт чрез командира (началника) на военното формиране или ръководителя на съответната структура, в която служи, до министъра на отбраната или до оправомощеното от него длъжностно лице да сключва договори за военна служба и допълнителни споразумения към тях, съответно да удължава срока на договора.

Според, ал. 2 на чл. 66, в случаите по, ал. 1, т. 2, командирът (началникът) на военното формиране или ръководителят на съответната структура дава мотивирано становище по рапорта в 3-дневен срок и го изпраща придружен с кадрова справка и проект на допълнително споразумение, подписано от страна на военнослужещия, по команден ред до длъжностното лице, което има право да удължи срока на договора за военна служба. Според, ал. 3 и, ал. 4 всяка от страните по договора може да оттегли направеното предложение до другата страна до един месец преди изтичане срока на

договора. Ако другата страна е получила предложението, оттеглянето се извършва с нейно съгласие. Ако нито една от двете страни не отправи предложение по, ал. 1 до другата за удължаване на срока, договърът се прекратява с изтичането на уговорения срок.

В случая от доказателствата по делото се установява категорично, че тази процедура е изпълнена - жалбоподателят е подал рапорт за удължаване на срока на договора до командира на военното формирование. Длъжностното лице, което има право да удължи срока на договора /командирът на военното формирование/, обаче е изразил несъгласие за продължаване на договора за военна служба. В съдебната практика трайно е застъпено становището, че подаденият от военнослужещия рапорт за удължаване на срока на договора за военна служба не обвързва компетентния орган и не го задължава за това. Отправеното предложение от военнослужещия за продължаване на срока на договора му за военна служба не задължава органа по назначаването да го продължи. Възприемането на обратната теза не намира опора в нормативната уредба, тъй като би довело до извод, че подаването на предложение от едната страна може да доведе до едностранно изменение на договорното правоотношение, без оглед волята на другата страна, тоест би означавало, че продължаването на действието на договора зависи единствено от волята на военнослужещия. За да бъде сключен договор, е необходимо съгласието и на двете страни по него. Липсата на съгласие на която и да е от тях е пречка за продължаването му. Волеизявлението на военнослужещия, че желае да бъде продължен срокът на договора за кадрова военна служба, не обвързва императивно другата страна да приеме същото. Органът по назначаване разполага с правомощието да реши да приеме или не отправеното предложение от военнослужещия.

Въпросът за мотивите, поради които командирът на военното формирование е изразил несъгласие за продължаване договора на жалбоподателя, не е предмет на съдебен контрол за законосъобразност, тъй като за да се установи законосъобразността на оспорената заповед, следва да се установи дали съществува посоченото правно и фактическо основание за издаване на акта - изтичане срока на договора за военна служба. Съдът няма задължение да проверява мотивите, поради които органът не се е съгласил да продължи срока на договора, защото никоя от страните не дължи съгласие, а вместо това има правото да приеме или да не приеме отправено предложение.

По отношение съдържащото се в текста на чл. 66, ал. 2, т. 1 от ППЗОВСРБ "мотивирано становище" следва да бъде отбелязано, че изискването касае командира (началника) на военното формирование или ръководителя на съответната структура, в която служи военнослужещия - в хипотеза, когато тези органи нямат правомощието да прекратят договора или да сключат допълнително споразумение. Становищата на тези длъжностни лица по предназначение са предложение до компетентния орган за продължаване срока на договора или прекратяването му, поради което е предвидена необходимост от излагането на мотиви. В случая от значение е, че компетентният орган за продължаване срока на договора или прекратяването му – командирът на военното формирование е оправомощен самостоятелно да прецени дали да продължи срока на договора или да го прекрати, той разполага със самостоятелна преценка и не е необходимо да излага пред себе си мотивирано становище.

Налице е и посоченото материалноправно основание за издаване на заповедта - изтичане на срока на договора за военна служба. Същият е сключен на 26.05.2010 г. и

е продължен с допълнително споразумение от 26. 03. 2015 г. като съгласно споразумението, срокът изтича на 15. 06. 2023 г. Именно това е релевантният юридически факт, който дава право на органа да прекрати договора на основание чл. 162, т. 1а от ЗОВСРБ. Договорът е прекратен, считано от 15. 06. 2023 г., в съответствие с разпоредбата на чл. 75, т. 2 от ППЗОВСРБ.

По изложените съображения съдът намира жалбата за неоснователна, а оспорената заповед за валиден административен акт, постановен в установената от закона форма, при спазване на административнопроизводствените правила, в съответствие с материалния закон и неговата цел, поради което жалбата следва да се отхвърли.

При този изход на правния спор и своевременно направеното искане, на ответника се дължат разноски, представляващи юрисконсултско възнаграждение в минимален размер от 100 (сто) лева.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалба на П. Н. Н., ЕГН [ЕГН] срещу Заповед № ЛС - 9/06.06.2023г. на Командира на Военно формирание 32610 [населено място].

ОСЪЖДА П. Н. Н., ЕГН [ЕГН] да заплати на Министерство на отбраната – Военно формирание 32610 [населено място] сума в размер на размер от 100 (сто) лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14 – дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: